

Karim Amghar

Karim Amghar is schrijver, documentairemaker, televisiepresentator en docent aan een mbo-instelling in Rotterdam-Zuid

'Nora is gestopt, meneer, er was een fittie'

Mijn klas stroomt langzaam vol. Geert, Caroline, Dilan en Nicolien komen als laatsten binnen, zachtjes mopperend over iets wat ik niet helemaal kan verstaan.

Ik begin de les altijd met de presentielijst. "Nora?" Nicolien zucht. "Ze is gestopt, meneer." De klas wordt muisstil. "Gestopt?" vraag ik. "Waarom?"

"Er was een fittie voor de school", zegt Nicolien, haastig. "Een woordenwisseling, niks bijzonders."

Dan komt Dick binnen, zijn blik naar de grond gericht. "Woordenwisseling? Dat valt allemaal wel mee hoor," mompelt hij.

Voor ik kan doorvragen, klinkt er een stem vanachter in de klas. "Meneer, er zijn racistische opmerkingen gemaakt. Daarom is Nora gestopt." Wie dit zei was helaas niet helemaal duidelijk.

Geert springt overeind. "Wat?! Racistisch? Dat is niet waar! Wij zijn geen racisten! We hebben nog nooit een racistische opmerking gemaakt."

Caroline voegt toe: "Als zij dat zo voelt, is dat háár mening. Niet die van ons."

En dan komt de lawine. "Zo heb ik het helemaal niet bedoeld!" "Dat slaat nergens op!" "Dit is echt overdreven."

Ik steek mijn hand op, wacht tot de storm gaat liggen. "Geert, kom op", zeg ik, "nog nooit een racistische opmerking gemaakt? Jij werd een poosje geleden nog geschorst vanwege je opmerking dat je zou zorgen voor 'minder minder minder Marokkanen in Nederland'. En Caroline, jij zei laatst dat moslims jodenhaat diep in hun ziel hebben. Sorry dat ik het moet zeggen, maar dat is puur racisme."

Hun gezichtsuitdrukkingen veranderen. Niet van spijt, maar van ongemak. Ze zien het niet. Of willen het niet zien. Woorden hebben gevolgen, leg ik uit. "Niet alleen voor Nora, maar voor iedereen in deze klas – en breder nog, voor de hele school."

Ik zie het overal: studenten en collega's staan gespannen tegenover elkaar. De polarisatie is voelbaarder dan ooit. Dit gedrag breekt de verbinding die we juist zo hard nodig hebben om samen te groeien, te leren en te presteren. Onze school is rijk aan diversiteit, en dat is een kracht. Maar die kracht vraagt om begrip, respect en vooral: verbinding.

Ik voel de ogen van de hele klas op me gericht. "We gaan in dialoog", zeg ik. "Niet om vingers te wijzen, maar om te begrijpen. Want dit kan zo niet verder."

Er wordt gezocht, gerold met ogen. Maar langzaam, als woorden ruimte maken voor stilte, begint er iets te verschuiven. Dick stelt een vraag die écht ergens over gaat. Geert houdt even zijn mond en luistert. Caroline kijkt opzij en is geëmotioneerd, alsof ze voor het eerst probeert te zien wat een ander voelt.

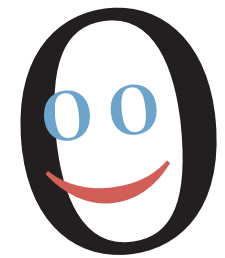
Na afloop vraagt Dick: "Mogen we even naar buiten?"

Met zijn vijven verdwijnen ze de gang op. Minuten verstrijken. Wanneer ze terugkomen, zie ik iets wat ik niet had verwacht: zachtheid.

"We hebben Nora gebeld", zegt Dick. Zijn stem is vast, bijna trots. "We hebben onze excuses aangeboden. Ze zei dat ze morgen terugkomt naar school."

De opluchting in de hele klas is voelbaar. Soms, heel soms, laat een klas zien wat de samenleving zo vaak vergeet: dat we elkaar kunnen vinden, ondanks onze verschillen. Als we maar luisteren.

Soms, heel soms, laat een klas zien wat de samenleving zo vaak vergeet

de opvoedvraag tradities

In deze rubriek beantwoorden experts wekelijks opvoedvragen van lezers. Ook een vraag? Stuur een mailtje naar opvoedvraag@trouw.nl

Kun je de feestdagen overslaan als je kinderen hebt?

Een moeder ervaart veel stress tijdens de feestdagen. Kan ze zich onttrekken aan alle drukte of is dat niet leuk voor de kinderen?

Wanneer houdt het op?, verzucht een moeder van een peuter (3) en een kleuter (4,5). Na Halloween en Sint-Maarten draait nu alles in het leven van haar kinderen om Sinterklaas. Ze vindt het veel, en dan moeten de grote feesten nog komen: pakjesavond, kerstvieringen op de opvang, school en thuis, en vergeet de jaarwisseling niet. 'Ik vind er zelf niks meer aan', schrijft ze. 'Maar je kind aan alle festiviteiten onttrekken kan ook niet, toch? Hoe kom ik deze tijd door?'

Voor veel ouders zal dit gevoel herkenbaar zijn, denkt orthopedagoog en systeemtherapeut Nathalie van der Krans. "Soms vind ik het sneu om te zien hoe kinderen in deze maanden onder hoogspanning staan. Zeker jonge kinderen, die hun emoties nog niet kunnen reguleren, kunnen helemaal in beslag worden genomen en daar niet goed mee omgaan."

Haar eerste tip is daarom: neem voldoende rust en bescherm je kinderen voor te veel indrukken. "Ook leuke dingen kunnen te

manier vieren." Je kind helemaal geen schoen laten zetten is misschien ingewikkeld. "Het hoort ook in liedjes dat je iets leuk krijgt als je lief bent. Je wilt niet dat je kind denkt: wat heb ik verkeerd gedaan?"

Je kunt er ook voor kiezen om je kind uit te leggen dat sinterklaas een spel is, meent Van der Krans. "Dan kun je eerlijk zijn over wie de cadeautjes regelt, dat het niets te maken heeft met lief zijn en dat elk gezin het feest op zijn eigen manier viert." Rituelen gaan om 'wij-gevoel', dus focus daarop, adviseert ze. "Kijk met je gezin hoe jullie warmte, plezier en verbinding willen creëren. Dat kan ook door met sinterklaas of kerst naar het bos te gaan."

Voor wie zijn al die feesten te veel? Voor haarzelf, of voor haar kinderen?, vraagt ouderschapscoach Janneke van Bockel zich af. "Is dit een oud of een nieuw gevoel bij deze ouder? Heeft zij geen zin in alle feestdagen omdat het herinneringen oproept aan oude

'Bedenk van tevoren: hoelang is het leuk? Pakjesavond kan ook een uurtje duren.'

patronen of voelt ze stress omdat er in deze periode veel moet nu ze kinderen heeft?" Dat laatste is heel normaal, zegt Van Bockel, tevens auteur van het *Uitvindboek voor ouders*. Net als Van der Krans adviseert ze om rust in te bouwen, 'neurdwarreltijd', ook voor haarzelf. En om op zoek te gaan naar iets wat bij haar gezin past. Dat kan zelfs zijn: geen feestdagen vieren. "Je kunt denken: op school krijgen mijn kinderen er wat van mee, en thuis doen we er niks aan. De vraag is dan wel: ben je daar zelf echt oké mee? Of knaagt er dan iets?"

Zelf had Van Bockel ook een tijd geen lol in de feestdagen. "Dan ging ik recalcitrant het plafond witten met kerst. Maar toen ik kinderen kreeg – ze zijn nu in de twintig – wilde ik er toch wel iets van maken."

Hoe je dat doet? "Vraag je af: wanneer is iets feest voor mij? Welke gewoontes wil ik als gezin creëren?"

Want als je helemaal niets viert, dan kabbelt het jaar maar voort, zowel voor ouders als voor kinderen, stelt Van Bockel. "Feestdagen met rituelen kunnen fungeren als piketpaaltjes in het jaar. Voor kinderen geven ze houvast en ze leveren herinneringen op voor later: 'Toen deden we altijd dat'. Het kan een manier zijn om een hechte band te smeden met je kinderen.

Marijke de Vries

ILLUSTRATIE VONNE VLEER

veel zijn." Schep duidelijkheid voor je kind, adviseert ze. Hoe vaak mag het zijn schoen zetten, wordt het wel of niet wakker gemaakt met oud en nieuw? "En bedenk van tevoren: hoelang is het leuk? Pakjesavond kan ook een uurtje duren."

Het is dubbel, zegt zij, dat mooie tradities en rituelen ook als verplichting kunnen voelen. "Maar je mag feestdagen op je eigen